

Bài phát biểu của Đại sứ Umda tại Diễn đàn Giao lưu Đào tạo Nguồn Nhân lực Nhật  
Việt tại Hà Nội năm 2019

Xin chân thành cảm ơn các Quý vị đã tham dự “Diễn đàn giao lưu đào tạo nguồn Nhân lực Nhật Việt” do Hiệp hội Thân thiện Quốc tế Nhật Bản và Đại sứ quán Nhật Bản đồng tổ chức ngày hôm nay, đồng thời xin được đại diện Chính phủ Nhật Bản nêu 2 điểm như sau:

Điểm thứ nhất, Nhật Bản đã kết thúc thời đại “Bình Thành” vào ngày 30 tháng 4 vừa qua và bắt đầu một thời đại mới với sự lên ngôi của tân Nhật Hoàng theo niên hiệu “Lệnh Hòa” vào ngày 1 tháng 5 vừa qua.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn các lãnh đạo và nhiều người dân Việt Nam đã gửi thông điệp chúc mừng đến phía Nhật Bản nhân sự kiện bắt đầu thời đại “Lệnh Hòa”. Mỗi quan hệ Nhật Việt hiện đang trong giai đoạn tốt đẹp nhất từ trước đến nay và được vun đắp bởi “mối quan hệ tin cậy sâu sắc” giữa các lãnh đạo và “tình cảm thân thiết gần gũi” giữa người dân hai nước.

Mối quan hệ giữa Nhật Bản và Việt Nam tốt đẹp như hiện nay một phần quan trọng là nhờ vào sự đóng góp của nhiều thế hệ trẻ người Việt Nam đã từng du học, thực tập kỹ năng tại Nhật Bản và sau khi trở về nước đã phát huy tốt vai trò là cầu nối giữa hai nước trên nhiều lĩnh vực khác.

Trong số các cựu lưu học sinh có nhiều người đang công tác tại Chính phủ, Quốc hội, các trường đại học cũng như hoạt động trong lĩnh vực y tế, làm việc tại các doanh nghiệp Nhật Bản. Ngoài ra, có rất nhiều bạn vận dụng những kỹ năng tay nghề trong sản xuất, xây dựng cũng như năng lực tiếng Nhật học hỏi được trong quá trình thực tập kỹ năng tại Nhật Bản vào làm việc tại các doanh nghiệp Nhật Bản tại Việt Nam. Tôi được biết có những trường hợp doanh nghiệp Nhật Bản quyết định đầu tư vào Việt Nam khi các thực tập sinh kỹ năng đã làm việc tại doanh nghiệp của họ về nước, các doanh nghiệp này xây dựng nhà máy tại Việt Nam và bổ nhiệm các cựu thực tập sinh kỹ năng vào chức vụ quản lý.

Bước vào “Thời đại Lệnh Hòa”, chúng tôi mong muốn tăng cường mối quan hệ giữa Nhật Bản và Việt Nam trên tất cả các lĩnh vực, rất mong tiếp tục nhận được sự hợp tác của tất cả các Quý vị.

Điểm thứ 2 liên quan đến các thanh niên Việt Nam đang sinh sống tại Nhật Bản. Hiện tại có hơn 330,000 người Việt Nam sinh sống tại Nhật Bản, đóng góp vào sự phát triển

kinh tế của Nhật Bản, đồng thời nỗ lực thực hiện ước mơ của bản thân mình.

Mặt khác, vẫn còn nhiều bạn phải mang gánh nặng nợ để được sang Nhật Bản, những bạn trẻ phải làm những công việc nặng nhọc cũng như các bạn du học sinh và thực tập sinh kỹ năng đang có cuộc sống không như ý tại Nhật Bản. Một điều vô cùng đáng tiếc là trong 3,4 năm nay, trong số các vụ việc người nước ngoài phạm tội tại Nhật Bản, cũng như trong số vụ việc thực tập sinh kỹ năng bỏ trốn, người Việt Nam đứng hàng đầu.

Thanh niên Việt Nam đến Nhật Bản với những ước mơ và hoài bão, tuyệt đối không có ai đi Nhật Bản với mục đích ban đầu là phạm tội. Tuy nhiên, tại Nhật Bản và Việt Nam có những người kiếm lợi từ các ước mơ và hoài bão của các bạn trẻ và đẩy các bạn vào con đường tội phạm.

Đó là các môi giới, “các công ty phái cử cũng như các trường tiếng Nhật” thiếu đạo đức. Bằng những lời đường mật như “Nếu đi Nhật thì có thể vừa học và làm kiếm được nhiều tiền”, “Sẽ giúp các bạn có thể đi Nhật Bản nhanh chóng” v.v..các môi giới và công ty phái cử thiếu đạo đức yêu cầu các bạn trẻ trả phí để họ kiếm tiền trong khi khiến cho các bạn trẻ với ước mơ và hoài bão phải mang một “gánh nặng nợ cao”.

Để giúp cho các bạn trẻ không bị các môi giới v.v.. thiếu đạo đức như thế này lừa gạt khiến cho cuộc đời của các em gặp nhiều khó khăn, Chính phủ Nhật Bản đang hợp tác với Chính phủ Việt Nam thực hiện các hoạt động nhằm loại bỏ những môi giới cũng như công ty thiếu đạo đức. Nhân đây tôi xin bày tỏ sự cảm ơn đối với sự hợp tác thường xuyên của Bộ Lao động Thương binh và Xã hội Việt Nam.

Cũng tại Nhật Bản, bên cạnh việc tăng cường các biện pháp đối với các trường tiếng Nhật và doanh nghiệp tiếp nhận thiếu đạo đức, Chính phủ Nhật Bản cũng đã bắt đầu triển khai những giải pháp nhằm xây dựng một xã hội Nhật Bản dễ sinh sống hơn đối với người nước ngoài thông qua việc đảm bảo môi trường lao động phù hợp và hoàn thiện công tác đào tạo tiếng Nhật cùng cơ chế tham vấn.

Ngoài ra, Đại sứ quán Nhật Bản cũng đang nỗ lực thực hiện các biện pháp như: tăng cường phỏng vấn người xin cấp visa du học, từ chối tiếp nhận hồ sơ xin visa của các công ty phái cử thiếu đạo đức và cung cấp thông tin chính xác thông qua các buổi hội thảo, trang web cũng như facebook của Đại sứ quán. Những nội dung này sẽ được trình bày cụ thể hơn trong bài phát biểu của cán bộ phụ trách của Đại sứ quán tại phần sau.

Tương tự, bên cạnh việc thúc đẩy những hoạt động nhằm thực hiện đúng đắn chương trình thực tập sinh kỹ năng và du học, từ tháng 4 năm nay, một cơ chế mới nhằm tiếp nhận

lao động người nước ngoài vào Nhật Bản theo tư cách lưu trú kỹ năng đặc định đã được thiết lập nhằm ứng phó với với đề thiếu lao động trầm trọng tại Nhật Bản.

Biên bản ghi nhớ hợp tác giữa hai nước Nhật Bản và Việt Nam về cơ chế này hầu như đã được thống nhất về nội dung và dự kiến sẽ sớm được công bố. Chúng tôi đang chuẩn bị nhằm triển khai công tác tuyển chọn và tổ chức thị cho lao động theo kỹ năng đặc định vào tháng 6. Tôi thành thật kỳ vọng rằng Diễn đàn ngày hôm nay sẽ là cơ hội để chúng ta suy nghĩ cụ thể về những điều mà chúng ta có thể làm tốt hơn so với từ trước đến nay cũng như những điều mà chúng ta nên làm để tạo ra một môi trường trong đó các bạn trẻ Việt Nam có thể an tâm đến Nhật Bản làm việc và học tập trong bối cảnh có những thay đổi mới mà tôi vừa nêu trên.